

OBEC BRUSNO – HLAVNÝ KONTROLÓR OBCE

Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 3/2022

Hlavný kontrolór obce Brusno v súlade so zákonnými kompetenciami podľa ustanovenia § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a na základe plánu kontrolnej činnosti na 1. polrok 2022 prijatým uznesením č. 4 zo dňa 16. 12. 2021 a §§ 20 až 27 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonal od 18. 03. 2022

kontrolu stavu a vybavovania pohľadávok s dôrazom na daňové príjmy a príjmy obce plynúce z predaja výrobkov, tovarov a služieb za rok 2021.

Kontrolovaným subjektom bol Obecný úrad Brusno, kontrolované obdobie bol rok 2021. Oznámenie o začatí kontroly bolo kontrolovanému subjektu zaslané listom číslo R 135/2022 zo dňa 17. 03. 2022.

Cieľom kontroly bolo zistiť, či kontrolovaná problematika bola v kontrolovanom období vykonávaná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými predpismi.

Pohľadávku možno definovať ako nárok právnickej a fyzickej osoby na peňažné alebo vecné plnenie od inej právnickej alebo fyzickej osoby. Pohľadávky účtovnej jednotky sa z časového hľadiska členia na:

- krátkodobé pohľadávky, ktoré sú splatné do jedného roka,
- dlhodobé pohľadávky, ktoré majú dobu splatnosti dlhšiu ako jeden rok.

Povinnosťou každej účtovnej jednotky je viesť svoje účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných dokladov (§ 8 ods. 1 zákona o účtovníctve). Účtovníctvo účtovnej jednotky je úplné, ak účtovná jednotka zaúčtovala v účtovnom období v účtovných knihách všetky účtovné prípady (§ 8 ods. 3 zákona o účtovníctve). Každá účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky (§ 7 ods. 1 zákona o účtovníctve).

Proces spracovania a likvidácie pohľadávok obec nemala upravený internou smernicou, napriek tomu postupovala v správe pohľadávok nasledovne:

- do 30 dní po splatnosti pohľadávky sa posielala 1. upomienka, následne do 1 roka sa posielala 2. upomienka,
- po neuhradení evidovanej pohľadávky ani po 2. upomienke sa dával návrh na vykonanie exekúcie vo vzťahu k dlžníkovi.

Obec Brusno evidovala vo svojom účtovníctve k 31.12.2021 celkové pohľadávky v hodnote 130 424,85 €, z toho v lehote splatnosti do jedného roka vo výške 22 528,38 € a s lehotou splatnosti viac ako päť rokov vo výške 107 896,47 €. Pohľadávky pri ich vzniku boli oceňované ich menovitou hodnotou. Toto ocenenie sa znižovalo o pochybné a nevymožiteľné pohľadávky prostredníctvom opravnej položky.

názov účtu		bežné účtovné obdobie stav k 31. 12. 2020 (v eurách)	bežné účtovné obdobie stav k 31. 12. 2021 (v eurách)	Podiel na celkových pohľadávkach v % (k 31. 12. 2021)
318	Pohľadávky z nedaňových príjmov obcí	20 970,23	22 528,38	17,27
318 01	Pohľadávky nedaňové KD PDO	6 266,96	6 916,11	5,30
318 02	Pohľadávky nedaňové za znečisťovanie	6,64	6,00	0,00
318 03	Pohľadávky odoslaných faktúr KD	5 887,26	7 506,71	5,76
318 05	Pohľadávky nájom bez faktúr	1 957,86	2 744,86	2,10
318 06	Pohľadávky odoslaných faktúr KD stočné	6 120,11	4 623,30	3,54
318 07	Pohľadávky nájom útulok	731,40	731,40	0,56
319	Pohľadávky z daňových príjmov obcí	87 173,50	97 308,89	74,61
319 01	Pohľadávky daňové KD – daň z nehnuteľnosti	28 230,50	28 904,89	22,16
319 02	Pohľadávky ostatné daňové	5,00	21,00	0,02
319 03	Pohľadávky Kúpele	58 628,00	68 053,00	52,18
319 04	Pohľadávky – daň za psa	310,00	330,00	0,25
378	Iné pohľadávky	20 951,41	10 587,58	8,12
xxx	Pohľadávky spolu	129 095,14	130 424,85	

K 31. 12. 2021 predstavovali najväčšiu časť pohľadávky za miestnu daň z ubytovania v celkovej výške 68 053 €, čo predstavovalo 52,18 % celkových pohľadávok obce. Nasledovali pohľadávky z dani z nehnuteľnosti vo výške 28 904,89 € (22,16 %), pohľadávky z nezaplatených faktúr vo výške 7 506,71 € (5,76 %), pohľadávky súvisiace s platbami za likvidáciu podomového odpadu 6 916,11 € (5,30 %) a pohľadávky vyplývajúce z nezaplateného stočného vo výške 4 623,30 € (3,40 %). Ostatné pohľadávky vo výške 14 420,84 € tvorili 11,06 % celkových pohľadávok obce, z toho 10 587,58 € predstavovalo zúčtovanie odvodov príjmov ZŠ s MŠ ako aj ZUŠ.

Pohľadávky z daňových a nedaňových príjmov sú evidované v účtovníctve obce ako aj v elektronickej evidencii, ktorá obsahuje označenie dlžníka, označenie pohľadávky, ako aj informáciu o prebiehajúcom exekučnom konaní. Na základe predloženej dokumentácie je možné konštatovať, že pohľadávky sú na exekučné konanie väčšinou odstúpené v lehote do piatich rokov od vzniku samotnej pohľadávky, pričom v tejto lehote kontrolovaný subjekt vyzve dlžníkov na zaplatenie vzniknutej pohľadávky prostredníctvom upomienky, o čom vedie evidenciu.

V prípade, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu, čo spôsobí odpis nevymožiteľných pohľadávok, čím vlastne dôjde k zrealizovaniu hodnoty aktív účtovnej jednotky, tvoria sa opravné položky.

Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak sa udiali skutočnosti, ktoré sú dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku.

Základnými právnymi normami, ktoré upravujú účtovanie a tvorbu opravných

položiek sú:

- zákon o účtovníctve (ust. § 26 ods. 3 a 4),
- zákon o dani z príjmov (ust. § 20 ods. 14),
- opatrenie o postupoch účtovania (ust. § 15 ods. 5).

Oblasť tvorby opravných položiek nemal kontrolovaný subjekt spracovanú, resp. upravenú v internej smernici, resp. internú smernicu upravujúcu účtovníctvo organizácie, obce nemal vôbec spracovanú. Opravné položky sa tvorili k 31. 12. kalendárneho roka k pohľadávkam, ktoré boli viac ako 1 rok po splatnosti vo výške 100 %.

Obec však v kontrolovanom období tvorila opravné položky k evidovaným pohľadávkam k 31. 12. 2021 v celkovej výške € a to opravnú položku k pohľadávkam z nedaňových príjmov obce vo výške 5 668,40 €, opravnú položku z daňových príjmov obcí vo výške 27 260,84 €) € a k daňovým pohľadávkam Kúpeľov vo výške 54 279 € (daň za ubytovanie).

Opravné položky k pohľadávkam sa tvorili najmä k pohľadávkam, pri ktorých bolo opodstatnené predpokladať, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, k sporným pohľadávkam voči dlžníkom, s ktorými sa viedol spor o ich uznanie.

Tvorba opravných položiek v rámci hlavnej činnosti - k pohľadávkam, pri ktorých bolo riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, ak od splatnosti pohľadávky uplynula doba dlhšia ako jeden rok (365 dní) najviac do výšky 100 % menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva. Tvorba opravnej položky sa účtovala na ťarchu nákladov v prospech príslušného účtu opravných položiek. Opravné položky sa zúčtovali znížením alebo zrušením v prospech výnosov a na ťarchu príslušného účtu opravných položiek, ak inventarizácia v nasledujúcom účtovnom období nepreukázala opodstatnenosť ich existencie alebo výšky, alebo ak pominuli dôvody ich existencie v priebehu účtovného obdobia.

názov účtu		bežné účtovné obdobie stav k 31. 12. 2020 (v eurách)	bežné účtovné obdobie stav k 31. 12. 2021 (v eurách)
391	Opravná položka k pohľadávkam	84 665,56	87 208,24
391 01	Opravná položka k pohľadávkam	7 840,23	5 668,40
391 02	Opravná položka k pohľadávkam daňovým	26 955,33	27 260,84
391 03	Opravná položka k pohľadávkam Kúpele	49 870,00	54 279,00

Proces inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov upravuje zákon o účtovníctve, ktorý v § 6 ods. 3 určuje účtovnej jednotke povinnosť vykonať inventarizáciu a zároveň v § 29 a § 30 určuje spôsob jej vykonania.

Na základe predložených dokladov je možné konštatovať, že kontrolovaný subjekt v procese inventarizácie postupoval podľa §§ 29 a 30 zákona o účtovníctve.

V zmysle § 36 zákona o vodách komunálne odpadové vody, ktoré vznikajú v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov, sa musia odvádzať a prejsť čistením len verejnou kanalizáciou. Následne podľa § 23 ods. 2 zákona o vodovodoch a verejných

kanalizáciách je vlastník stavby alebo vlastník pozemku povinný pripojiť stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu a splniť technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu a uzatvoriť zmluvu o pripojení s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa stavba alebo pozemok nachádza, je zriadená a vlastník stavby alebo vlastník pozemku nemá povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami. Vlastník stavby alebo vlastník pozemku, na ktorom bola povolená žumpa, je povinný pripojiť stavbu alebo pozemok na verejnú kanalizáciu, ak je to technicky možné a nevyžaduje si to neprimerane vysoké náklady, táto povinnosť mu v zmysle § 42bb zákona o vodovodoch a verejných kanalizáciách uplynula 31. 12. 2021.

Obec ako kontrolovaný subjekt eviduje na svojom území vlastníkov nehnuteľností, ktorí sú v zmysle platnej legislatívy pôvodcami odpadových vôd a nemajú uzatvorené zmluvy o odvádzaní odpadových vôd (v čase kontroly 39 vlastníkov nehnuteľností).

Kontrolovaný subjekt v čase kontroly preukázal výzvu, upozornenie – povinnosť pripojenia na kanalizáciu do konca roka 2021, resp. výzvu, upozornenie – povinnosti pri nakladaní s odpadovými vodami spracované právnu kanceláriou obce. Nepreukázal však zaslanie týchto výziev jednotlivým vlastníkom nehnuteľností, ktorí sú pôvodcami odpadových vôd.

Vzhľadom k tomu, že kontrolou neboli zistené nedostatky, z vykonanej kontroly bola vyhotovená v súlade s § 22 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite dňa 06. 07. 2022 Správa z kontroly, ktorá bola kontrolovanému subjektu odovzdaná na oboznámenie dňa 06. 07. 2022.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám obecnému zastupiteľstvu túto správu o výsledku z kontroly č. 3/2022.

.....
Ing. Ivan Petřík
hlavný kontrolór obce

V Brusne, 06. 07. 2022